

VERLOF BUITEN DE SCHOOLVAKANTIES (artikel 11e, artikel 11f en artikel 11g)

1. Plichten voortvloeiend uit levensovertuiging of godsdienst, artikel 11 onder e (en artikel 13)

De volgende beleidsregels worden door het Leerplein gehanteerd. Wij adviseren schooldirecteuren dit beleid te volgen bij het toekennen of afwijzen van verlof voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging:

- Alleen voor religieuze feestdagen verlof verlenen;
- Men moet praktiserend zijn en het kind moet verplicht zijn dit bij te wonen;
- Uiterlijk twee dagen van tevoren moeten ouders hier mededeling van doen;
- Bij verzoeken voor vrijstelling van geregeld schoolbezoek in verband met religieuze feestdagen, maximaal één dag per feest toestaan, ongeacht de duur van het feest.

Onderstaande feestdagen kunnen worden beschouwd als officiële religieuze (niet christelijke) feestdagen.

Islamitische feestdagen:

- Offerfeest*
- Suikerfeest**

Hindoe-feestdagen:

- Holifeest
- Diwalifeest

Joodse feestdagen:

- Paasfeest***
- Wekenfeest
- Joods Nieuwjaar
- Grote verzoendag
- Loofhuttenfeest****
- Slotfeest
- Vreugd der Wet

De exacte data van de islamitische feestdagen zijn pas kort voor de viering bekend en verschillen per land, dit in verband met de stand van de maan in de diverse thuislanden.

* het Offerfeest duurt 4 dagen.

** het Suikerfeest bestaat uit 3 dagen.

*** het Paasfeest bestaat uit tweemaal 2 dagen.

**** het Loofhuttenfeest bestaat uit eenmaal 2 dagen + eenmaal 3 dagen.

Het is niet mogelijk om een religieus feest in het buitenland te vieren omdat er geen verlof wordt toegekend voor reis en verblijf.

2. Vakantieverlof wegens de specifieke aard van het beroep van één der ouders, artikel 11 onder f (en artikel 13a)

Verlof voor extra vakantie c.q. vakantieverlenging is vrijwel niet mogelijk. Niet voor korte vakanties tussendoor en niet voor bezoek aan het land van herkomst. De enige mogelijkheid voor extra vakantieverlof wordt genoemd in artikel 11, onder f samen met artikel 13a:

'De directeur kan ten hoogste tien schooldagen extra vakantieverlof verlenen als de jongere vanwege de specifieke aard van het beroep van één van de ouders slechts buiten de schoolvakanties met hen op vakantie kan gaan'.

Hierbij moet gedacht worden aan sommige beroepen in de horeca en aanverwante bedrijven. Bedrijven die het gehele jaar open zijn vallen hier niet onder. Ook sommige agrariërs kunnen hiervoor in aanmerking komen. Uit jurisprudentie is gebleken dat er vanuit gegaan wordt dat de ouder het merendeel van zijn inkomen slechts in de periode van de zomervakantie kan verdienen, waardoor het voor het gezin feitelijk onmogelijk is in die periode een vakantie op te nemen en er op die grond toestemming moet worden verleend (uit jurisprudentie is tevens gebleken dat onder "aard van het beroep" niet moet worden verstaan bedrijfs-organisatorische problemen, voortvloeiend uit het beroep).

Er mag dan ook géén verlof worden verleend louter op grond van een werkgeversverklaring!

Er moet aangetoond worden dat sprake is van onoverkomelijke bedrijfseconomische problemen, als toch verlof in de schoolvakanties moet worden opgenomen, bijvoorbeeld dat het bedrijf failliet zou gaan. De directeur van de school kan voor éénmaal per schooljaar voor ten hoogste 10 schooldagen vrij geven. Deze dagen mogen niet in de eerste twee lesweken van het nieuwe schooljaar vallen. De achtergrond voor deze bepaling is dat leerlingen niet met een achterstand aan een nieuw schooljaar mogen beginnen.

Toelichting:

Artikel 11 onder f werd vroeger gebruikt om het mogelijk te maken dat mensen die echte seizoensarbeid verrichtten toch met hun kinderen op vakantie konden gaan. Denk aan boeren/landbouwers die alleen in de zomerperiode de oogst binnen konden halen (komt nu eigenlijk niet meer voor) en aan strandpaviljoen-eigenaren/ -houders. Zij genereerden destijds hun enige inkomsten gedurende het zomerseizoen. Deze vorm van seizoensarbeid wordt bedoeld met specifieke aard van het beroep waarop verlof toegekend kan worden. Veel strandtenten zijn tegenwoordig permanent open en ondernemers hebben vaak ook nog andere bronnen van inkomsten buiten de zomerperiode.

In sommige gemeenten wonen veel mensen die te maken hebben met de toeristische sector. Directeuren van scholen uit dergelijke gemeenten krijgen dan ook regelmatig aanvragen voor vakantieverlof buiten de schoolvakanties waarin een beroep wordt gedaan op de specifieke aard van het beroep van ouders. De directeuren vragen in die gevallen vaak advies aan de leerplichtambtenaar van het Leerplein. In de meeste gevallen blijkt dan dat er een *oneigenlijk* beroep gedaan wordt op de specifieke aard van het beroep van één van de ouders.

Ouders die een restaurant, café, hotel, pension, viskar, (souvenir-)winkel bezitten of vakantiehuizen verhuren menen dat zij recht hebben op extra vakantieverlof voor hun leerplichtige kind(eren). Zij wijzen op het feit dat hun onderneming in het (zomer-)seizoen meer inkomsten genereert dan in de rest van het jaar. Hier is echter géén sprake van specifieke aard van het beroep, maar slechts van piekdruk. Op grond van dergelijke argumentatie bij een aanvraag voor verlof voor vakantie buiten de schoolvakanties, zal de directeur het verzoek afwijzen met de volgende motivatie:

"Uw bedrijf valt niet onder de specifieke aard van het beroep, immers uw bedrijf is gedurende het gehele jaar open. Slechts het gegeven dat een belangrijk deel van de omzet gedurende de zomerperiode

of in andere piekperioden wordt behaald, is onvoldoende. Er is hier sprake van een bedrijfsorganisatorisch probleem. Het is niet aan de school of aan de leerplichtambtenaar dat probleem op te lossen”.

Dit geldt zowel voor de zelfstandige(n) als voor zijn/haar/hun personeel.

Zijn er dan geen uitzonderingen?

Uitzonderingen zijn er nagenoeg niet. Een aanvraag gaat vaak vergezeld van een omzetstatistiek waarop te zien is dat er sprake is van piekinkomsten gedurende piekdrukke. Maar bedrijven die het hele jaar open zijn genereren ook in de periodes buiten de piek inkomsten. Deze bedrijven lopen geen gevaar failliet te gaan als het gezin op vakantie gaat gedurende één van de reguliere schoolvakanties. Jurisprudentie toont dan ook aan dat geen verlof mag worden verleend op grond van organisatorische problemen bij de werkgever.

Slechts “onoverkomelijke bedrijfseconomische problemen” (bijv. een faillissement) zijn redenen voor het verlenen van verlof op grond van artikel 11f uit de Leerplichtwet. Indien deze problemen kunnen worden aangetoond kan, na toetsing, in uitzonderlijke gevallen verlof verleend worden.

Wie neemt een besluit op de aanvraag?

De aanvraag voor vakantieverlof wordt schriftelijk ingediend bij de directeur van de school. De directeur is bevoegd om één maal per jaar, voor ten hoogste tien schooldagen, verlof te verlenen. Het moet dan gaan om de enige gezinsvakantie in een schooljaar. De wet- en regelgeving is uiteraard voor elke schooldirecteur hetzelfde, er zouden dan ook geen verschillen in afhandeling moeten zijn als het gaat om een aanvraag voor vakantieverlof buiten de schoolvakanties.

De leerplichtambtenaar kan zowel door de directeuren als door de aanvragers van het verlof om advies/uitleg worden gevraagd als er toch nog iets niet duidelijk is.

3. Andere gewichtige omstandigheden, onder artikel 11 onder g (en artikel 14)

Er zijn andere gewichtige omstandigheden denkbaar waaronder de leerling vrijgesteld kan worden van de plicht tot schoolbezoek. Wanneer het om ten hoogste tien dagen in een schooljaar gaat (in één keer, of in een paar gevallen bij elkaar opgeteld), dan is de directeur van de school bevoegd een beslissing te nemen op een dergelijk verzoek van de ouders. Gaat het om meer dan 10 dagen per schooljaar (in één keer, of wanneer de aparte gevallen bij elkaar geteld hier bovenuit komen), dan is de leerplichtambtenaar bevoegd tot een beslissing.

Noch in de Leerplichtwet, noch in de memorie van toelichting wordt aangegeven wat die zogenaamde ‘andere gewichtige omstandigheden’ kunnen zijn. Wel staat in de toelichting dat de regering daarbij heeft aangegeven dat het **in beginsel moet gaan om omstandigheden die buiten de wil en de invloed van de ouders of het kind liggen.**

Er zijn uitzonderlijke en aan het individu gebonden omstandigheden waarbij de directeur van de school (tot en met de eerste tien schooldagen extra verlof) of de leerplichtambtenaar (bij meer dan tien dagen) beoordeelt of een verzoek gehonoreerd kan worden.

Doorgaans zal het extra verlof beperkt blijven tot één of enkele dagen. Wat hierbij redelijk is, beslist de directeur van de school.

Om een idee te geven van wat onder 'gewichtige omstandigheden' kan worden verstaan, wordt hierna een aantal omstandigheden opgesomd die in aanmerking komen voor verlof:

- Verhuizing: maximaal één dag;
  - Voor het voldoen aan wettelijke verplichtingen, voor zover dit niet buiten de lesuren kan geschieden;
  - Huwelijk van bloed- en aanverwanten tot en met de derde graad*:
(Soort bewijs: trouwkaart, indien twijfelachtig kopie trouwakte);
    - . binnen de woonplaats: maximaal één dag;
    - . buiten de woonplaats: maximaal twee dagen;
    - . buiten Nederland, maximaal 5 dagen (ouders moeten aantonen dat deze dagen ook nodig zijn voor reis en verblijf);
    - . buiten Europa, maximaal 10 dagen (ouders moeten aantonen dat deze dagen ook nodig zijn voor reis en verblijf)
  - 12,5-, 25-, 40-, 50-, of 60-, jarig huwelijksjubileum van ouders of grootouders: maximaal één dag;
  - 25-, 40-, of 50 jarig ambtsjubileum van ouders of grootouders: maximaal één dag.
  - Acute levensbedreigende ziekte zonder uitzicht op herstel van bloed- en aanverwanten tot en met de derde graad*;
(Soort bewijs: doktersverklaring waar de ernst van de ziekte uit blijkt);
  - Overlijden van bloed- en aanverwant:
    - . 1ste graad* maximaal 4 dagen (richtlijn);
    - . 2de graad*: maximaal twee dagen (richtlijn);
    - . 3de en 4de graad* 1 dag;
- * Graden van verwantschap ten opzichte van het kind:
1e graad:	ouders
2e graad:	zus/broer, grootouder
3e graad:	oom/tante, neef/nicht (kinderen van broers en zussen), overgrootouder
4e graad:	oudoom/-tante, neef/nicht (de kinderen van de broers of zussen van de ouder), achterneef, achternicht, betovergrootouder.
- . buiten Nederland maximaal 5 dagen (ouders moeten aantonen dat deze dagen ook nodig zijn voor reis en verblijf);
  - . buiten Europa maximaal 10 dagen (ouders moeten aantonen dat deze dagen ook nodig zijn voor reis en verblijf);
- Voor andere, naar het oordeel van het hoofd van de school/instelling, gewichtige omstandigheden: maximaal 10 dagen, indien een dergelijke aanvraag onderbouwd wordt door een sociale of medische indicatie (bij meer dan 10 dagen naar het oordeel van de leerplichtambtenaar).

Niet onder gewichtige omstandigheden als bedoeld in artikel 11g vallen:

- familiebezoek in het buitenland;
- vakantie in een goedkope periode of in verband met een speciale aanbieding;
- vakantie in verband met een gewonnen prijs;
- vakantie bij gebrek aan andere boekingsmogelijkheden;

- uitnodiging van vrienden of familie om buiten de normale schoolvakantie op vakantie te gaan;
- eerder vertrek of latere terugkeer in verband met (verkeers)drukke;
- deelname aan sportieve of culturele evenementen buiten schoolverband (tenzij er sprake is van een talenten-status en de school beleid heeft ontwikkeld op dit punt en dit beleid ook heeft gepubliceerd in de schoolgids);
- verlof voor een kind omdat andere kinderen uit het gezin al of nog vrij zijn;
- oriëntatie op emigratie;
- een verjaardag van een familielid;
- een feest- of een gedenkdag van een ander land;
- de werknemer kan niet op (ski-)vakantie in het voorjaar omdat andere werknemers al gaan;
- deelname binnen schooltijd aan uitjes/reisjes georganiseerd door bijvoorbeeld sport-, muziek- of dansverenigingen;

In verband met een eventuele bezwaarprocedure moet de aanvraag ten minste 8 weken van tevoren bij de school worden ingediend, tenzij dat redelijkerwijs niet mogelijk is. In dat geval zo spoedig mogelijk. In sommige acute noodsituaties kan de aanvraag achteraf ingediend worden.

Voor alle duidelijkheid: vakantie (buiten de schoolvakanties) valt niet onder het begrip "andere gewichtige omstandigheden."

Verlof dat wordt opgenomen zonder dat daar toestemming voor is verleend door de schoolleiding of de leerplichtambtenaar wordt gezien als ongeoorloofd schoolverzuim. De directeur van de school is verplicht dit aan de leerplichtambtenaar te melden. Vervolgens stelt de leerplichtambtenaar een onderzoek in. Dit kan leiden tot het opmaken van een proces verbaal.

4 De procedure

Algemeen

Besluiten op grond van de Leerplichtwet 1969 vallen onder de administratieve rechtsbescherming. Dit betekent dat ook de regels van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing zijn. Tegen het definitieve besluit van de directeur van de school en/of de leerplichtambtenaar kan de aanvrager dus altijd in bezwaar gaan. Het is van belang het genomen besluit met betrekking tot het extra verlof zorgvuldig te nemen, goed te motiveren en schriftelijk mee te delen. Alle aanvragen voor ten hoogste tien schooldagen worden ingediend bij, beoordeeld en afgehandeld door de directeur van de school. De aanvragen op grond van gewichtige omstandigheden voor meer dan tien schooldagen worden ingediend bij, en beoordeeld en afgehandeld door de leerplichtambtenaar van de woongemeente van de leerling. Voordat deze een beslissing neemt, zal er altijd overleg worden gepleegd met de directeur van de school.

Vrijstelling van geregeld schoolbezoek voor ten hoogste tien dagen

Stap voor stap is de procedure als volgt:

- de ouder/verzorger dient **schriftelijk** een aanvraag in bij de directeur van de school voor vrijstelling van geregeld schoolbezoek (aanvraagformulier is op school verkrijgbaar);
- de directeur hoort, indien nodig, de aanvrager over dit verzoek;
- de directeur neemt een beslissing ten aanzien van het uiteindelijke verzoek;
- de directeur deelt de aanvrager **schriftelijk** het besluit mee;

Het is van groot belang om de procedure schriftelijk te doorlopen. Op de betreffende formulieren wordt de procedure stapsgewijs toegelicht. Deze formulieren zijn op school beschikbaar.

Vrijstelling van geregeld schoolbezoek voor meer dan tien schooldagen

Daarvoor geldt vrijwel hetzelfde als bij verlof voor ten hoogste tien dagen. Er zijn echter een paar verschillen. Omdat op een aanvraag voor verlof van meer dan tien dagen de leerplichtambtenaar uit de woongemeente van de leerling beslist, moet de aanvraag rechtstreeks bij de leerplichtambtenaar worden ingediend.

De leerplichtambtenaar moet de directeur van de school en de ouders over de aanvraag horen. Daarna neemt de leerplichtambtenaar de beslissing en deelt deze schriftelijk mee aan de aanvrager. De beslissing wordt ook aan de directeur van de school gestuurd.

Aan dit document kunnen géén rechten worden ontleend.
Voor de officiële wetstekst verwijzen wij naar de Leerplichtwet 1969.

Maart 2018